

Oikeudenkäyntikulut - Ranska

Tämän sivun alkukielistä versiota [fr](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Tässä osassa esitetään yleiskatsaus Ranskassa sovellettaviin oikeudenkäyntikuluihin. Oikeudenkäyntikuluja analysoidaan tarkemmin seuraavissa tapaustutkimuksissa:

[Perheoikeus – Avioero](#)

[Perheoikeus – Lasten huolto](#)

[Perheoikeus – Elatusapu](#)

[Kauppaoikeus – Sopimus](#)

[Kauppaoikeus – Vastuu](#)

Oikeusalan ammattilaisten palkkioiden sääntely

Korvaukset muodostuvat **kiinteistä maksuista** ja (usein riita-asian suuruuden mukaan) **muuttuvista maksuista**.

On tehtävä **ero** seuraavien henkilöiden välillä:

- **oikeudelliset avustajat (asianajajat**, oikeuden määräämät asiamiehet), joiden saama korvaus on hinnoiteltu vain osittain; palkkioista sovitaan valtaosin vapaasti asiakkaan ja ammattilaisen kesken
- **julkiset virkamiehet tai oikeushallinnon virkamiehet**, joiden saama korvaus on hinnoiteltu Ranskan valtiovallan säädösvallan puitteissa.

Asianajajat viran puolesta

Heinäkuun 30. päivänä 1980 annetussa asetuksessa nro 80-608 vahvistetaan muutoksenhakutuomituinten viran puolesta määrättävien asianajajien palkkiot. Oikeudelliset avustajat / asianajajat.

Oikeussubjekteja ensimmäisissä oikeusasteissa edustavien asianajajien edustamispalkkio vahvistetaan säädöksissä (asetus nro 72-784, annettu 25. elokuuta 1972, ja asetus nro 75-785, annettu 21. elokuuta 1975).

Haastemiehet/ulosottomiehet

Haasteiden antamisesta ja hakemusten ja oikeuden päätösten tiedoksi antamisesta huolehtivien haastemiesten palkkioista säädetään 12. joulukuuta 1996 annetussa asetuksessa nro 96-1080.

Kiinteät oikeudenkäyntikulut

Kiinteät oikeudenkäyntikulut riita-asioissa

Riitapuolten kiinteät oikeudenkäyntikulut riita-asioissa

Riita-asioissa on prosessin käsittelyn kannalta välttämättömiä oikeudellisia kustannuksia, jotka on hinnoiteltu joko säädöksissä tai oikeuden päätöksellä. Näitä nimitetään oikeudenkäyntikuluiksi.

Niihin kuuluvat

1. tuomioistuimien sihteeristöjen tai verohallinnon perimät maksut, taksat, lupamaksut tai edustuspalkkiot. Tällaiset maksut ja taksat ovat harvinaisia, koska riita-asioiden tuomioistuinten ja hallintotuomioistuinten toimien maksuttomuusperiaate saatettiin voimaan 30. joulukuuta 1977 annetulla lailla nro 77-1468.
2. asiakirjojen käännöskulut, mikäli kääntäminen on välttämätöntä lain tai kansainvälisen sitoumuksen nojalla;
3. todistajille maksettavat korvaukset;
4. teknisten asiantuntijoiden palkkiot;
5. taksoitetut kulut (haastemiesten, viran puolesta nimettyjen asianajajien, lakimiesten maksut);
6. julkisten virkamiesten tai oikeushenkilön virkamiesten palkkiot;
7. lakimiesten palkkiot niiltä osin kuin niitä on säännelty, suullisen käsittelyn kiinteät maksut mukaan luettuina;
8. asiakirjan ulkomaille tiedoksi antamisesta syntyvät kulut;
9. käännös- tai tulkkaukskulut, jotka ovat välttämättömiä tuomioistuimen pyynnöstä ulkomailta suoritettavissa tutkimustoimissa jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa 28. toukokuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) nro 1206/2001 puitteissa;
10. perheoikeudellisissa asioissa sekä täysi- ja alaikäisten oikeudellisen suojelun puitteissa määrättävät sosiaalialan tutkimukset;
11. tuomarin määräämän alaikäistä henkilöä kuulustelevan henkilön palkkio.

Kiinteiden kustannusten maksuajankohta riita-asiaissa

Riita-asian kuluihin luetaan kaikki asianosaisten maksamat tai heidän maksettavikseen tulevat summat ennen oikeudenkäyntiä tai sen aikana.

Näitä ovat esimerkiksi ennen prosessin aloittamista **lakimiesten** ja asiantuntijoiden **konsulttikulut** ja **matkakulut**.

Oikeudenkäynnin aikana kuluja voivat olla **oikeudellisille avustajille ja oikeushallinnon virkamiehille maksetut oikeudenkäyntikulut, valtion perimät maksut ja oikeusneuvoston palkkiot.**

Prosessin jälkeen kuluja voivat olla päätöksen **täytäntöönpanokulut.**

Perustuslaillisten asioiden oikeudenkäyntikulut

Riitapuolten kiinteät oikeudenkäyntikulut perustuslakiasioissa

Koska **kansalainen ei voi saattaa asiaa perustuslakineuvoston ratkaistavaksi** ranskalaisen prosessin nykyisessä muodossa, kysymys ei ole ajankohtainen.

Oikeudellisten edustajien (asianajajien) velvollisuus antaa ennakkotietoja

Asianosaisten oikeudet ja velvollisuudet

Oikeudellisten avustajien **toimivaltuuksiin** kuuluu merkityksellisten tietojen antaminen asiakkaille näiden oikeuksista ja velvollisuuksista.

Oikeudenkäyntikuluja koskevien tietojen lähteet

Mistä löydän tietoa oikeudenkäyntikuluista Ranskassa?

🔗 [Oikeusministeriön](#) ja 🔗 [eri ammattikuntien](#) verkkosivuilta.

Millä kielillä tietoa oikeudenkäyntikuluista Ranskassa on saatavissa?

Tiedot ovat saatavissa ranskaksi.

Mistä löydän lisätietoa kustannuksista?

Prosessien kustannuksia julkaisevaa Internet-sivustoa ei ole.

Arvonlisävero

Mistä löydän tietoa tästä aiheesta? Mitä verokantoja sovelletaan?

Hinnat on ilmoitettu **ilman veroja**. Sovellettava ALV-kanta on aina **19,6 prosenttia** lukuun ottamatta **oikeusavun edunsaajille** tarjottuja palveluja (5,5 %).

Oikeusapu

Mitkä ovat avun saamisen tulorajat riita-asioissa?

Oikeusapua **ei erotella** oikeuden lajin mukaisesti (**riita- vai rikosasia**) eikä riidan luonteen mukaan. Apu myönnetään tai evätään yksinomaan **hakijan varojen** perusteella.

Oikeusapua voivat hakea kaikki **luonnolliset henkilöt**, jotka ovat **Ranskan kansalaisia** tai **Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisia**, sekä **voittoa tavoittelemattomat oikeushenkilöt**, jotka haluavat puolustaa oikeuksiaan tuomioistuimessa ja joilla ei ole riittäviä varoja.

Lisäksi **muiden maiden kansalaisilla**, joiden **vakituinen ja laillinen asuinpaikka on Ranskassa**, on mahdollisuus oikeusapuun **riita-asioissa**. Laillisen asumisen ehtoa ei kuitenkaan edellytetä rikosasioissa. Se ei koske myöskään alaikäistä henkilöä häntä koskevasta prosessista riippumatta (riita-, hallinto- vai rikosasia).

Huomioon otettaviin varoihin sisältyvät **oikeusavun hakijan edellisen kalenterivuoden keskimääräiset kuukausittaiset käyttövarat ja vakituisesti hänen luonaan asuvien henkilöiden varat**, mikäli tällaisia on. Viimeksi mainitussa tapauksessa oikeusavun tulorajoja korotetaan huollettavien henkilöiden perusteella.

Tästä poiketen tiettyjä **perustuloja** (kansallisen avustusrahaston lisäavustusta, vähimmäistoimeentulotukea) saavilta hakijoilta ei edellytetä varattomuusselvitystä.

Myöskään erilaisia **sosiaalietuuksia** (perhe-etuudet, sosiaaliturvaetus, asumistuki) ei oteta huomioon.

Oikeusapu voidaan myöntää varojen mukaan **täysimääräisenä tai osittaisena**. Oikeusapuun oikeuttavat **varallisuusrajat** päivitetään vuosittain budjettilaissa. Vuonna 2009 yksin asuvan henkilön vuoden 2008 keskimääräiset kuukausitulot saavat olla

- enintään **911 euroa** täysimääräisen oikeusavun osalta ja
- **912–1 367 euroa** osittaisen oikeusavun osalta.

Näitä **varallisuusrajoja korotetaan** kahdesta ensimmäisestä huollettavana olevasta henkilöstä (lapsi, avio- tai avopuoliso, rekisteröity parisuhde, sukulainen ylenevässä polvessa ym.) **164 euroa** henkilöltä ja kolmannelta huollettavasta alkaen **104 euroa** henkilöltä.

Onko uhrin oikeusavun saannille muita ehtoja?

Periaatteessa **asianosaisen asemaa prosessissa (esimerkiksi uhri tai syytetty) ei oteta huomioon**. Uhrien, syytettyjen, kantajien tai vastaajien käsittelyssä ei ole eroa oikeusavun myöntämisen tai epäämisen kannalta.

Oikeudenkäytön ohjaamisesta ja järjestämisestä 9. syyskuuta 2002 annetussa laissa parannettiin kuitenkin sellaisten henkilöiden oikeussuojan toteutumisedellytyksiä, jotka ovat joutuneet kaikkein vakavimmin henkeä tai henkilökohtaista koskemattomuutta tahallisesti loukkaavien rikosten uhreiksi (näistä rikoksista ja niiden rangaistavuudesta säädetään rikoslain 221-1 – 221-5 §:ssä, 222-1 – 222-6 §:ssä, 222-8 §:ssä ja 222-10 §:ssä, 222-14 §:n 1 ja 2 momentissa, 222-23 – 222-26 §:ssä, 421-1 §:n 1 momentissa ja 421-3 §:n 1–4 momentissa, minkä lisäksi heidän oikeudenomistajillaan on siviilioikeudellinen kanneoikeus henkilön ruumiillisen koskemattomuuden perusteella maksettavan vahingonkorvauksen saamiseksi), vapauttamalla heidät varallisuusilmoituksen tekemisestä oikeusapua haettaessa. Tätä säännöstä sovelletaan muun muassa raiskauksen uhreihin ja alle 15-vuotiaisiin erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin kohdistuvan sellaisen toistuvan väkivallan uhreihin, joka on aiheuttanut kuoleman tai pysyvän invaliditeetin.

Lisäksi **varallisuusehdosta voidaan poikkeuksellisesti luopua** riippumatta hakijan asianosaisuudesta prosessissa (kantaja/vastaaja, uhri/syytetty), jos hakijan tilannetta pidetään erityisen vaikeana kanteen kohteen tai oikeudenkäynnistä todennäköisesti aiheutuvien kustannusten vuoksi.

Tätä säännöstä voidaan muun muassa soveltaa rangaistavan teon uhriin teon tekohetken olosuhteiden perusteella.

Onko syytetyn oikeusavun saannille muita ehtoja?

Periaatteessa vastaajien oikeusavun saantietoihin ei liity **mitään erityisehtoja**. **Muutoksenhakukeinojen** yhteydessä (muutoksenhaku, riitauttaminen, kassaatiovalitus) oikeusapua jo saaneen hakijan tilannetta on helpotettu. Hakijoilla on nimittäin oikeus ilman muita toimenpiteitä oikeusapuun puolustustaan varten.

On kuitenkin muistutettava yleissäännöstä, jota sovelletaan niin kantajaan kuin vastaajaankin: oikeusapua ei myönnetä, jos sen kattamat kustannukset korvataan oikeusturvavakuutuksesta tai muusta vastaavasta suojajärjestelmästä.

Onko maksuista vapautettuja oikeudenkäyntejä?

Paikallisoikeudessa ja vähäisiä riita-asioita käsittelevässä tuomioistuimessa asianosaiset eivät ole velvollisia nimeämään asianajajaa. Kun vaateen määrä on alle 4 000 euroa, asia voidaan saattaa näiden tuomioistuinten ratkaistavaksi yksinkertaisessa menettelyssä, jossa asianosaiset vapautetaan haaste- tai ulosottomiehen käytöstä.

Lapsen huoltajuutta koskevat tuomiopurkuhakemukset sekä adoptiohakemukset, jos lapsi otetaan perheeseen alle 15-vuotiaana, ja elatusvelvollisuutta koskevat hakemukset voidaan käsitellä hakemuksina ilman oikeudenkäyntiasiamiestä.

Riita-asioiden tuomioistuinten yleisen käytännön mukaan nämä tuomioistuimet eivät peri vireillepanomaksuja tai päätösten luovutusmaksuja.

Missä tapauksessa hävinnyt osapuoli joutuu maksamaan voittaneen osapuolen kulut?

Riita-asioissa oikeudenkäynnin päättävässä päätöksessä tai tuomiossa on ratkaistava menettelyn aikana syntyneiden kustannusten maksaja.

Periaatteessa **oikeudenkäyntikulut (hinnoitellut kulut – vrt. yllä)** määrätään hävinneen osapuolen maksettaviksi. Tuomari voi kuitenkin perustellulla päätöksellään määrätä osan tai kaiken toisen asianosaisen maksettavaksi.

Asianosainen voi niin ikään vaatia vastapuolta maksamaan kokonaan tai osin viimeksi mainitusta johtuvat kulut, **jotka eivät sisälly oikeudenkäyntikuluihin**. Tällaisia ovat esimerkiksi ensin mainitun asianajajan palkkiot ja suullisen käsittelyn kiinteät maksut, haastemiesten kulut ja pöytäkirjamaksut sekä matkakulut. Tässä tapauksessa tuomari tuomitsee syylliseksi katsotun asianosaisen maksamaan kulut tai, jollei sellaista ole, hävinneen asianosaisen maksamaan toiselle tuomarin määräämän summan oikeudenkäyntikuluihin kuulumattomista kertyneistä kuluista. Tuomari ottaa huomioon kohtuullisuuden ja tuomitun osapuolen taloudellisen tilanteen. Hän voi samoista syistä katsoa – myös viran puolesta – ettei tätä asiaa koskevaa tuomiota ole aiheellista antaa.

Asiantuntijapalkkiot

Riita-asioissa tuomarin nimeämien asiantuntijoiden korvaukset vahvistetaan **tuomioistuimen päätöksellä**.

Kun tuomari antaa toimeksiannon asiantuntijalle, hän vahvistaa varauksen asiantuntijan korvausta varten. Varaus vastaa mahdollisimman tarkasti asiantuntijan ennakoitua lopullista korvausta. Tuomari päättää, kenen tai keiden on talletettava varaus tuomioistuimen kirjaamoon.

Kun **asiantuntijan kertomus** on luovutettu, tuomari vahvistaa asiantuntijan korvauksen muun muassa suoritettujen tutkimusten, annettujen määräaikojen noudattamisen ja suoritettujen työn laadun perusteella. Hän valtuuttaa asiantuntijan nostamaan kirjaamosta enimmillään kaikki sinne talletetut summat ja määrää mahdollisesti asiantuntijalle maksettavista täydentävistä maksuista nimeten asianosaisen tai asianosaiset, joiden ne on maksettava.

Oikeudenkäynnin päättävässä päätöksessä tai tuomiossa ratkaistaan, **kenen on maksettava asiantuntijalle kuuluva palkkio**. Periaatteessa se lankeaa **hävinneelle osapuolelle**, jollei tuomari perustellulla päätöksellään määrää sitä kokonaisuudessaan tai osin jonkin toisen osapuolen maksettavaksi.

Sitä vastoin **muiden kuin tuomarin nimeäminen asiantuntijoiden** palkkiot ovat **vapaasti sovittavissa asiantuntijan ja tämän asiakkaan kesken**. Niitä ei sisällytetä oikeudenkäyntikuluihin. Asianosainen voi pyytää tuomaria tuomitsemaan hävinneen

osapuolen tai, jollei sellaista ole, oikeuskulut maksamaan tuomitun osapuolen suorittamaan jonkin summan tällä tavoin syntyneiden palkkioiden kattamiseksi. Tuomari päättää asiasta ottaen huomioon kohtuullisuuden ja tuomitun osapuolen taloudellisen tilanteen.

Kääntäjien ja tulkkien palkkiot

Nämä kustannukset on **hävinneen osapuolen maksettava**, jollei tuomari perustellulla päätöksellään määrää niitä kokonaisuudessaan tai osin jonkin toisen osapuolen maksettavaksi.

Asiakirjoja

Ranskan kertomus kustannusten avoimuutta koskevasta tutkimuksesta

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 08/11/2019